

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábos pettkor egyszeri hirdetésnél 9 kr., többzori hirdetésnél 7 kr. — Bélyegdíj 30 kr. Hirdetéseik és díjait HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.	

Felelős szerkesztő:
ELES KÁROLY.
A kiadók nevében:
Lukács Gábor dr.
Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Előfizetési pénzek Darnay Kálmánhoz, a kiadó hivatal főnökéhez küldendők.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

A kapaszkodók.

Könnyű volt abban az időben élni, mikor az emberiséget a következő életelv vezette: élni és élni hagyni.

Élni mindenáron és mindenki ellenében, ma ez uralkodik. Az élet terheit nem viselni, de minden órának leszakítani a viágát: ma ez az életfilozófia.

Fájdalom, az élet nemcsak örömeire van berendezve, hanem közel másfélszer millió van azért, hogy éljen és pedig inkább az élet szenvedéseivel, mint annak örömeivel. S a jogot egyenlő mértékben felosztani lehetetlen lén, beáll az ugynevezett létért való küzdelem, mikor az emberek letapossák egymást, hogy magasabbra jussanak.

A földi boldogság: fölfelé jutni. Nem eszmenyekért, hanem saját boldogulásáért. Ideál a kenyér, a zseb, a hatalom. A kapaszkodók minden embert letrátnak tartanak, a melyet fölhasználva, kapaszkodhatnak. Ebben a kapaszkodásban eldobnak és szivte lenül legázolnak mindent, a mi jó, igaz és szép, emberi, mert akadémikusok a régiektől levett elvek és mert: a cél szentesíti az eszközöket.

Ez a kornak csodálatos a terrációja, de erkölcsileg nagyobb romlottságból is vissza tudott térni az emberiség igazi rendeltetéséhez.

A régi kor eldurvult erkölcsét nem vették észre, mert szellemi vakságban leledzettek eleink, amde a szellemi felvilágo-

sodottság, a műveltség általánosodása, a szellemi életben feltűnő erősebb világítás teszi ma kirívóvá azokat az erkölcsi hibákat, melyek a társadalom minden rétegében fenállanak és végképp megölték az idillikus világot.

Foltokat látunk a társadalmi élet minden nyilvánulásában, mely foltok a heveny fertőző betegségek bacillusai. Veszedelmét pedig azt teszi, hogy az emberiség nem védekezik ellene, mint az alkoholtól mérgezett annak fokozott élvezésében keres enyhítet, míg bele nem púsztul.

Senki a maga társadalmi állásával megelégedve nincs. Mindenki magasabbra tekint és ott képzelt boldogság után lihegve fut. És ha nem elég erősek a lábai és öklei, hogy ösvényt gázoljon s utat nyisson, hát csalódásban ringatja magát, hogy célját érte és a szerint rendezkedik be.

Mindenki szeretet legalább feltehető tovább nyújtózkodni, mint meddig a takarója ér. Többnek látszani, mint a mi. Nem hasznos munkálkodással és a cselekvés terén, hanem ratartisággal és üres hencegéssel.

Ez az áram, melyek sodró árja a gyöngébbet elragadja, az erősebbet megintgatja, ez hullamzik most a társadalom minden rétegén, aztán kanyargó örvényei elnyelik azokat, kik gyöngébb karokkal eveznek, másokat pedig salakjával bepiszkol és kidob a partra. Ezek nyújtják azután a legszomorubb látványt.

És legtöbbször azok, kikkel egy árbán uszott, akiknek azonban erősebb volt a karuk, hogy necsak tovább küzdjenek, hanem az áradat piszokját is másra hajtsák: ezek dobnak először követ rá és kerülük, mint a bélpoklost, míg végre jószívű cimborái pisztolyt adnak kezébe, hogy véget vessenek vergődésének.

Milyen jók és könyörületesekek egymás iránt az emberek! Ha eldördült a pisztoly, koszorut tesznek a ravatalra, mert a legtisztább társadalmi fogalmak szerint a halott rehabilitálva van.

Már a bölcsőben, tradícióból szedi magába a férget, mely abban kulminál, hogy az elődök sem dolgoztak, csak éltek és élveztek, mert van az emberiségnek egy osztálya, amely ilyen volt és ilyen marad.

Csak hogy nagyot fordult a világ. Ma nem elég lenni, hanem tenni is kell. Aki a megváltozott világnézetlet nem érti meg, az kizökken és leesik. Aztán rátaposnak azok, akik sietnek.

A kik lehullottak, azok nem hagynak irt a szivekben. Egy egy nyitott seb beheged ugyan, de mennyi marad még!

Óh dicső Humanizmus, aki még a börtönöket is olyanná teszed, hogy sokan csak azért gyilkolnak és rabolnak, hogy oda ismét visszajuthassanak: itt állj elő és ezeket a sebeket gyógyítsd meg segítő és áldó kezeid!

A szép Margaréta.

A Sümeg és Vidéke eredeti tereje

Mint valami apró hétféjú sárkányok, úgy repültek végig a falu széles uccáján a Ligeti fiúk apró lovacskái. A falubeli emberek szájatva bámulták a miniatúr fogatocskát. Csodálkoztak az egészen furcsaságán, de legfőképp azon, hogy a fölökretézott kalapú kis kocsis leghátul ül, míg a gyeplőt a Laci urfi tartja kezei közt.

A kis fogat a Dormándiék kuriája előtt állt meg. A jó torku fiúk le sem szálltak, csak úgy a kocsi körül kiálltak be a ház előtti kis kertben olvasgató leánykához:

— Margaréta, jöss-e kocsiháznál?
— Megyek, megyek kiáltá a kis leány, azaz hogy mégsem megyek addig, tisztelt uraim, míg a kellő udvariassággal nem invitálnak.

— Ejj, ne bolondozz Margaréta, hanem ülj fel! kiáltá a kocsiúr Jenő.

— Tisztelt Jenő ur, ne mondja nekem, hogy Margaréta te. Beszéljen kissé illedelmesebben.

— Hát hogy mondjam, te kis borzas?

— Ugy, hogy Margit nagysád!

— No hát Margit nagysád, ülj fel gyorsan, mert itt hagyunk mindjárt. A lovak ugyanis nagyon toporzékolnak.

Erre a biztatásra csakugyan rá is adta fejét a gyönyörű szemű gyermek. Helyet foglalt Jenő mellett, Laci pedig közé csördített a nyugtalanokodó lovaknak. S a kis kocsi csakugy repült a tanya felé.

— Ugyan kedves Margit nagysád, nem lennél kegyes megmondani, mióta hordod olyan fent

az orrodát, hogy már azt sem mondhatjuk neked, hogy Margaréta te, kérdé Jenő.

— Még a zárdában hallottam, meg aztán a társalgóban is olvastam, hogy a férfiak tisztelni tartoznak a hölgyeket. Látja, Kállay hadnagy is milyen udvarias az Irenke iránt.

— Igen ám, de Irenke már nagy leány.

— Hát azt hiszi, uraszkám, hogy én még tacsók vagyok, ugy-e? Tudja meg, hogy tizenkét éves elmúltam s így én is hölgy vagyok.

— Na én meg tizennégy s akkor férfiu vagyok, ugy-e?

— Gavallér, ha úgy tetszik.

— A tied?

— Hogy mondtá?

— A Margit nagysádé?

— No hát így jól van, hanem akkor szerenádót is adjon ám.

— Mi az?

— Oh csacsi, hát este eljön néhány barátjával az ablakunk alá s ott énekel az én nótámat. A hadnagy ur is úgy tesz Irenkének.

— Mi a maga nótája?

— No, maffa népség. Hát hiszen kitalálhatta volna magától is, ha van egy kis sütni valója, hogy az nem lehet más, mint a szép Margaréta.

— Hogy szól az, ha szabad tudnom?

Margaréta énekelte. Csengő hangjától visszhangzott a pagony. A két fiú gyönyörködve hallgatta, Jenő vidám mosoly kíséretében megígérte, hogy meg lesz a szerenád egy . . . csókért.

Margaréta meg is adta, mihelyt leérték a tanya. Azután pedig játszottak napnyugtáig oly vidáman, mintha még most is csak gyerekek volnának, nem pedig hölgy és gavallér.

Eljött az est. Margaréta alig tudott hova lenni izgatottságában. Szerenádót fog kapni! — Az első életében. Na nem hencegget már ezután az a kiállhatatlan Irenke a maga rongyos szerenádjával. Lesz neki is, még pedig különben. Ott is hagyta már nyolc óra előtt a verandán beszeleggetőket, s ment szobájába a szerenádót várni.

Ezalatt Jenő is összeszedte jó barátjait, a falubeli suhancokat. Körbe állította őket a kis kertben, éppen Margaréta ablaka alatt, megmondta nekik, hogy azt énekeljék, a mit ő énekel. Azután pedig lágyan csengő hangon rákezdte e dalt:

Margaréta, óh szép Margaréta

Margaréta boldogan dugta ki borzas fejét az ablakon, élvezvén az első szerenád örömét. A parasztsuhancok pedig tele tudóval fújták Jenő után:

— Marharépa, ósi Marharépa

Elhangzott a dal. A fiúk kifelé iramodtak a kertből. A kapunál utjokat állotta az öreg Dormándy.

— Mit csináltatok itt, fiaim?

Hát tehénröpát énekelünk a kisasszonynak a Jenő urfiával. Mert hát szereti ám ő keme a burgungyiát, aszondta az urfi.

— Hát az urfi hol van?

— Ott la az ablak alatt beszélgöt a kisasszonnyal.

Az öreg ur lassan az ablak alá került s hallgatódzott:

— Csak ne csüggedj, bátor lovagom! — szavalá a kis borzas. Tudhatod, hogy életem minden perce a tied. Szivem minden dobbanása érted ver. Ha úgy akarod, itt hagyom érted vé-

Az angolkisasszonyok iskolája.

Sümege város képviselőtestületének szűkebb köre bizottsága által a felállítandó apáca zárda ügyében egyhangulag elfogadott pontozatok jegyzőkönyvébe foglaltak s ezen jegyzőkönyvet Kondor József városbíró, Mild Mihály prépost plébános, Barkóczy Károly, Bódis Mátyas, Jenvay Géza dr., Lukonich Gábor dr. és Mojzer József városi képviselőkből álló küldöttség e hó 4-én Veszprémben báró Hornig Károly püspök ur ő méltóságának személyesen átadták. — A küldöttség tagjait Mild Mihály prépost plébános vezette, akik ő méltósága által Veszprémi palotájában a legnagyobb előzékenységgel es kegyességgel fogadtattak. A küldöttség vezetője lendületes szavakkal esetezte Sümege város régi óhaját, hogy az ovoda, elemi- és felső leányiskolák apáca vezetésére bizassanak. Erre ő méltósága kijelentette, hogy ő a legnagyobb meglepéssel fogadja a jegyzőkönyvben foglalt feltételeket, s hajlandónak nyilatkozott az említett iskolákat angolkisasszonyok vezetésére bizni, s tudatta, hogy a tanerőkre nézve a főnökökkel már tárgyalásokat folytat s ezen intézet internátussal lesz egybekötve. Ő méltósága egyben kijelentette, hogy ezen leánynevelő intézetet ő felségének 50 éves uralkodása emlékére és a veszprémi püspök méltóságának megfelelőleg fogja felállítani, s azt a mai kor, a tanügy és a szerzetes rend igényeinek megfelelő összes felszereléssel el fogja látni, s minden lehetőt el fog követni, hogy ezen intézet az 1898-ik tanévben rendeltetésének atadható legyen. Kijelentette, hogy az intézet az összes hit-lekezesek gyermekeinek nyitva leendő s annyi parallel osztállyal lesz ellátva, a mennyit a törvény követel, szívesen hozzájárul, hogy a jelenlegi világi tanerők bejáró tanítóknak alkalmazásának addig, míg máshol leendő alkalmaztatásuk keresztilvihető lesz.

Ezek után ő méltósága a küldöttség egyes tagjaival a felállítandó intézet egyéb ügyeit érdeklő dolgokat beszélt meg részletesen, s a küldöttség ígéretet tett, hogy a szűkebb bizottság által elkészített s e la-

apámát, itt szülőházam küszöbét, követlek, mert szeretlek, a világ végére.

— Szökjünk tehát

— De hova?

— Itt azután ugy következik a könyvben, hogy a vadon sziklái közé, hanem én azt hiszem, hogy jobb lesz, ha a major-kertbe szökünk, ott van gyümölcs is. Ugy-e, Margitka, jó lesz?

— Jó ám! — felelé a fiu. Majd kiszökünk a kis kocsin holnap délután.

— Jaj de nagyszerű, — tapsolt a kis borzas. Ez lesz aztán a kaland. Ilyen még a regényekben sincs.

Az öreg ur csak hogy el nem kacagta magát a két gyermek hőbortján. No csak csináljatok kalandot, hisz ugyis egymásnak vagytok már szánva.

Másnap délután a szöktetés csakugyan megtörtént. De az öregek is kinn voltak ám a major-kertben. Megesipték a szökevényeket s vitték le a terített asztalhoz. Itt mindenki legkomolyabban viselte magát, mintha semmi sem történt volna. Ámde az uzsonna végén előállott a kilenc suhanc és rákezdte a nótát, hogy

Marhárepa, ősi marhárepa!
Együtt szökött Jenő s Margaréta.
Meg van fogva már a két szökevény
S nádpálcával ér véget a regény.

Az egész asztal hangosan kacagott, csak a regényes pár szeméből folyt a könnyek árja.

— Oh egyetlen apuskám, — könyörgött Margit, — csak most ne bántss, nem olvasok több regényt s nem is kell több szerenád.

— Én sem leszek többé gavallér, süttögá Jenő.

Nohát egy föltétel alatt megbocsátunk, felelé az öregek. Csókoljátok meg itt egymást az asztalnál rögtön.

Nagy luza-vona után ráállt a két gyermek. Mikor elcsattant a csók, összesugott a szökevénypár, hogy edesebb volt a tegnap estéli.

Hija, mai napság még a gyermeknek is edesebb a tiltott.

Pogonyi Nándor.

pok előbbi számában is közölt megállapításokat egy mielőbb tartandó városi képviselőtestületi gyűlés elé fogja terjeszteni s ezen gyűlésen a felállítandó intézetre vonatkozó határozatot ő méltóságával azonnal közölni is fogja.

A küldöttség mielőtt búcsút vett ő méltóságától, még egyszer megköszönte a város iránt tanusított jóakarátát, s ezen intézet ügyét ujjal is kegyes jóindulatába és pártfogásába ajánlotta. A küldöttség tagjai a főpap ezen nagylelkű aldozatkészsege által meghatva, érezve s tudva, hogy ezen intézet felállításával a város jövő fejlődése s anyagi emelkedése mily hathatós tényező lesz, a legnagyobb meglepéssel távoztak.

A városi képviselőtestület f hó 7-én d. e. 8 órakor ülést tartott, melyen Barkóczy Károly a szűkebb bizottság jegyzője teit előterjesztést a felállítandó apáca-zárda ügyében e bizottság által egyhangulag elfogadott megállapodásokról, valamint ő méltóságánál járt küldöttség eljárásáról. Ezen előterjesztéshez a képviselőtestület egyhangulag a legnagyobb lelkesedéssel hozzájárult s elfogadta dr. Lukonich Gábor városi képviselő azon indítványát, hogy püspök ur ő méltóságának a város iránt tanusított kegyes jóakarataért es aldozatkészsegeért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztassék s elhatározták, hogy ő méltóságához a következő sürgöny küldessék:

Báró Hornig Károly megyés püspök ur
ő méltóságának

Hinterbrüll, Hauptgasse.

Sümege város képviselőtestülete a hetes bizottság megállapodását a zárda ügyében mai napon tartott gyűlésen egyhangulag lelkesedéssel elfogadta, s legmélyebb hálaját méltóságod előtt ez uton is tolmácsolni kedves kötelességének ismeri.

Városbíró.

Ő méltóságától a városi képviselőtestület által küldött tavratra csakhamar megérkezett a következő távirati válasz:

Kondor József városbíró urnak

— Sümege.

Köszönöm az öröndetes értesítést, reményelem, hogy közös jóakarattal célt érünk. Hazafias üdvözléssel.

Hornig.

A gyűlés további folyamán a felállítandó zárda ügyében kiküldött bizottságba bevalasztották még dr. Lukonich Gábor és Mojzer József városi képviselőket is.

A napokban érkezett városunkba Sooky Karolin, a veszprémi leánynevelő intézet főnöknője, Stirling Teréz és Ghimesy Mária Virginia angolkisasszonyok társaságában, hogy Rainprecht Antal püspöki jószág kormányzóval az intézet leendő telket es a jelenlegi épületeit meg szemléljék, melyek tetszésüket minden tekintetben megnyerték.

Az 1886 évben megindított ügy tehát a legjobb uton van a megoldás felé s reményünk erős, hogy városunk a jövő év folyamán egy nevezetes alkotással gazdagabb lesz.

Dr. L. G.

A pályaválasztás.

A tudomány egyetem bölcsészeti karát is csak újabbán kezdi nagyobb számban látogatni a magyar ifjúság.

Valami megmagyarázhatlan előítélettel viseltetnek ugy a szülők, mint maga az ifjúság is a bölcsészeti pályára iránt.

Pedig e pályáról kerülnek ki az ugynevezett középosztály legtekintélyesebb es legműveltebb egyenei es amellett még arról sem lehet panaszkodni, hogy a bölcsészetet végzett ifjak nem találának képzettségüknek megfelelő alkalmazást, mert még le sem rázzák magukról jókélvén az egyetem porát, már kinevezik őket tanárokká. Sőt a szó teljes értelmében válogathat a jobbnál-jobb helyekben, a hol alkalmaztatni kívánja magát.

Középiskolánk ugyanis igen nagy mértékben szaporodnak es államosittatnak es így a tanárihány állandóan nagy.

A tudományos pályák összesége közt e téren ér célt leghamarább az ember. Elvégezvén a

négy évi tanfolyamot es egy év alatt letévén a megfelelő vizsgákat, rögtön kész ember. Nem kell neki még évekgi gyakornokskodnia, mint a jogászoknak, nem kell a mindennapi kenyérré pályatársával a versenyt felvenni, mint az orvosoknak.

A maga katedráján föltétlen ur. Hivatása pedig a legnemesebb es legszebb: művelt es tanult embereket nevelni a hazának.

A tanári pálya többé nem a tövises pálya, mint volt hajdan. Mainapság már abszolúte nem illik rá: quem dii odere, pedagogum fecere.

A tanár 30 évi működés után teljes nyugdíjba mehet.

Fizetése évi 1200—1800 frt es a megfelelő lakbér (200—500 frt) es ezenkívül 100 frt ötéves pótlék. Ha igazgató, illetve főigazgató lesz, fizetése 3000 frtig emelkedhetik.

A középiskolai tanári vizsga 3 fokból áll:

a) Az alapvizsga, a 4-ik félév elején;
b) a szakvizsga az alapvizsga utáni 4-ik félév elején es

c) paedagogiai vizsga a 4 évi tanfolyamot követő év végén, (melyet akár mint helyettes tanár, akár mint egyetemi hallgató eltolthet), tehető le.

Szakok szerint csoportosítva tanári vizsga tehető:

1) klasszica-filologia (latin, görög nyelv es irodalom).

2) Magyar es latin nyelv es irodalom.

3) Magyar es német nyelv es irodalom.

4) Magyar es francia nyelv es irodalom.

5) Német es latin nyelv es irodalom.

6) Német es francia nyelv es irodalom.

7) Történelem es latin nyelv es irodalom.

8) Történelem es földrajz.

9) Természettan es vegytan.

10) Mennyiségtan es természettan.

11) Mennyiségtan es ábrázoló geometria.

Okleveles tanárok alkalmazást találnak még a középiskolákon kívül a nyilvános könyvtáraknál, muzeumoknál es a földtani intézetnél, továbbá a nemzeti muzeumnál, a központi meteorologiai intézetnél, az országos levéltárnál es képtárnál, valamint a művegyészeti intézetnél es a vegykeresleti állomásoknál. Azonkívül, ha a filozofiai doktoratust letették, lehetnek egyetemi tanárok.

Itt helyén valónak találjuk néhány szóval megemlékezni az egyetemi tanári képesítésről:

A ki a tudományos egyetem bármelyik fakultásán, a jogakadémián, vagy a műegyetemen tanár óhajt lenni, meg kell szereznie az egyetemi magántanári képesítést, melynek előfeltétele az illető szakból a doktorátus letétele.

A doktori oklevél elnyerése után 3 év múlva lehet folyamodni képesítésért.

A folyamodványhoz csatolandó:

a) a doktori oklevél;
b) a rövid életrajz (curriculum vitae);
c) az előadásuk vázlatos tervezete, melyben a tartandó leckék köre, rendszere es tárgyalási módja feltüntetendő;
d) a folyamodó tudományos dolgozatai;
e) kimutatása annak, hogy hol szándékozik az illető előadásokat tartani;
f) a folyamodó polgári állására vonatkozó adatok.

Mielőtt a folyamodó a collégiumra bocsátatnék, megbirálják beadott tudományos dolgozatát. Ha ugy azt, mint a collégiumot sikeresnek találja a dékán elnöke alatt kiküldött bizottság, akkor a jelölt egy általa szabadon választott tárgyból előadást tart, mely után megkapja a képesítő oklevelet (Decretum habilitationis).

Az egyetemi tanárok évi fizetése Budapesten 3000 frt, 600 frt lakpénz, 1600 frt tandíj-jutalék es ötször 300 frt ötéves pótlék. Kolozsvárt a törzsfizetés 2500 frt, a vidéki jogakadémiáknál pedig 1600—2400 frt.

(Folyt. köv.)

Adakozások.

Szegedy Rozália hainvainak athelyezésére es a síremlék létesítésére befolyt:

133. számú gyűjtőívén: Vajda Ödön zirci apát 5 frt.

Tolnay Stefánie 29. számú gyűjtőívén: Tolnay Tivadar es családja (Nagy-Görbő) 6 frt.

Németh Erzsike 24. számú gyűjtőívén: Németh Erzsike 1 frt., Tóth Józsefné, Schauer Rozina, Tóth Lajosné, özv. Kijász Gyuláné, Baka Istvánné, Weber Elek 50—50 kr., Gombár Aranka, Gróf Józsefné, Fejes Lajos, Lukács Gáborné 20—20 kr., N. N., Hoffer Antalné 10—10 kr., összesen 5 frt.

Dr. Singer Bernátné (Tapolca) 58. számú gyűjtőívén: dr. Singer Bernátné, Kovács Vilmosné, Eibenschütz Adolfné, Wolf Gyula, Frisch Lászlóné, Berger Manóné, Berger Vilmosné, Leszner Sándorné 50—50 kr., Schwarz Emilné, Hochstädter Ignácné 30—30 kr., Lusztig Ferencné 20 kr., összesen 4 frt 80 kr.

Roger Anna 111. számú gyűjtőívén: Oszterhuber Lajosné (Csabrendek) 1 frt.

127 számú gyűjtőben: N. N. Kassa 2 frt.

Összesen 23 frt 80 kr.

Kimutatott mult heti gyűjtés 45 frt 40 kr.

Főösszeg 69 frt 20 kr.

Sümege, 1897. július 10-én.

Darnay Kálmán
pénztáros.

H I R E K.

Városi közgyűlés. Sümege képviselőtestülete folyó hó 7-én a tagok élénk részvételével közgyűlést tartott. A gyűlés főtárgya a Hornig Károly báró veszpremi megyés püspök által építendő zárda ügye volt, miről lapunk más helyén részletes tudósítást közlünk. Második pontul a vallás- és közoktatásügyi miniszternek leiratát olvasták föl, melyben a 6-ik reál tanári állás szervezését, önálló iskolaszolga alkalmazását és a reáliskolai felszerelésre 400 frtot kíván. A közgyűlés Kelleme Károly dr. főszólalása után elhatározta, hogy Horváth Sándor eddigi elemi és reáliskolai szolga ezután csupán a reáliskola szolgálja lesz, a felszerelésekre megszavazott eddigi 200 frtot 400 frtra emeli, azonban tekintettel a város anyagi helyzetére, a 6-ik tanári állásnak elengedését kéri. Varga Aladár asztalosnak a letelepedést a közgyűlés megengedte. A polgári önképző kör kérte a képviselőtestületet, hogy a városház-térből 2-3 méter területet engedjen át vizsnozásul ama helyért, melyen a volt őrtorony állott. A gyűlés 160 centiméternyi szalagot engedett át, melyen már a létesítendő kerítésnek is állnia kell. Végül Bódis Máttyás indítványozta, hogy az előjáróság keresse meg a Nagy-Kanizsai Társasház Részvénytársaság igazgatóságát hogy Sümege főktárházát létesítsen. Az indítványt elfogadták. Az ügy további tárgyalása a következő gyűlés feladata lesz. Részünkről örvendünk, ha e terv, melyet lapunkban Gyömörey Vince dr. és Lőb Ignác vetettek föl, megvalósul, mert vele pangó kereskedelmünk sokat nyer. A tárgyra még visszatérünk.

Előkelő vendégek voltak Darnay Kálmán regészeti muzeumának, folyó hó 8-án. A városunkban időző Rainprecht Antalné s Irma leánya, Risner Antal és neje társaságában Soóky Karolina, a veszpremi angolkisasszonyok zárdájának főnöke, Stirling Terézia és Ghimessy Mária angol kisasszonyok, kik felállítandó intézetük érdekében voltak Sümege, meglátogatták a régiségértart s ott hosszasan időzve, érdeklél szemlélték annak ritkaságait s hallgatták a magyarázatokat, melyekkel a tulajdonos szolgált.

A szőlőtulajdonosok figyelmébe Régi közmondás: Maga kárán tanul a magyar, melyet még mindig nem szorított ki a másik: Más kárán tanul az okos. A mi szőlősgazdáink nagyon jól tudták, hogy a fillokszera föllépett a sümegi szőlőkben, ennek dacára igen sokan kisebb-nagyobb területeteket felforgattak s beültettek hazai fajokkal. Ugy bent a szőlőhegyben, mint a mezőkön igen sok szőlőt ültettek, beleköltsve pénzt, ráfordítva időt és fáradságot. És mi az eredmény? A legszebb 2-3 éves ültetések, anélkül hogy a gazdának egy fillért jövedelmeztek volna, egyre-másra pusztulnak a fillokszerától, mert a fiatal kevés gyökérzetű szőlő nem sokáig állja a bajt. Tehát már most figyelmeztetjük gazdáinkat, hogy tisztán hazai fajokkal ne telepítsenek új szőlőket, mert érzékeny kárt szenvednek. Erről a szomorú tanulságról győzt meg bennünket a hét folyamán a Baglyas-hegyben tett hosszabb sétánk.

Villámütés. Július 4-én délután hatalmas záporos volt városunkban. Az éghaberuban villámlást villám, dörgést dörgés követett. Egyik vakító fényű villám Berecky Gyula helybeli kereskedőnek a Baglyas-hegyen lévő kisebb hajlékába bele is ütött, azt felgyújtotta és elhamvasztotta.

Az uccák öntözése. A mi jó közönségünket nem igen lehet akárminő üdvös dologra rávenni. A nyár elején megirtuk, mennyire szükséges volna, hogy városunkban legalább a Kossuth-Lajos-uccát öntözzék. Hát egy pár házigazda naponkint fel is öntözteti háza előtt a gyalogjárót, de hogy az öntözést általánossá tegyék, arról mélységesen hallgat a krónika. Hah, nálunk csak a közönyről lehet hétről-hétre egész hasábokat írni.

Értesítés. A római katolikus autonómia kongresszusára küldendő világi képviselő választása július hó 11-én a sümegi elemi fiu iskolák helyiségében lesz. A választás kezdődik délelőtt 10 órakor és tart délig, délután 1/23 tól annak befejezéseig.

Fürdő-élet. A türheterlen júliusi forráság Keszthelyre ez idén nagyszámu furdövendéget hozott. Július hó első napjaiban oly sokan utaztak különösen Budapestről, hogy a vasúthoz a fiakerosoknak kétszer-háromszor is le kellett hajtani egy-egy vonat megérkezésékor. A balatoni szállók teljesen megteltek furdözökkel, a városi lakások is mind el vannak foglalva. Nyűzség a nép reggeltől késő estig a balatoni

Jókaiparkban. Még ennyi furdös vendég Keszthelyen egy nyáron sem volt, mint most. De még is drágult ám minden a piacon.

A miniszter köszönete. Megirtuk lapunkban, hogy Darnay Kálmán nagybecsü irodalmi ajándékkal lepte meg a magyar nemzetet, midőn Kiszfaludy Sándor könyvtárát a nemzeti muzeumnak följajánlotta. Most Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő megleghangulvelvelben mond Darnaynak köszönetet:

A nemzeti muzeum igazgatójának jelentésből értesültem Uraságod azon hazafias tetteről, hogy Kiszfaludy Sándor 2149 drb nyomtatvány — és 118 kéziratból álló teljes könyvtárát, továbbá Kiszfaludy Sándor család levéltárát (1017 drb), a nemzeti muzeumnak ajándékozta. Ezen nemes és önzetlen tettervel Uraságod csak újabb tanujelét adta azon hazafias lelkesedésének, a mellyel köznevelődésünk ügye s nevezetesen a Nemzeti Muzeum iránt allandóan visettetik, s a magam részéről örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy eszt Uraságodnak öszinte köszönetemet fejezzem ki. Budapest, 1897. július hó 2-án.

Wlassics.

A szövetkezetek terjedése. Az ország minden vidékén egyre ébred az érdeklődés a szövetkezeti ügy iránt s a gazdaközönség kezdi nagyon is belátni, hogy ez az egyedüli út, melyen saját hiteligényeinek saját erejéből érvényt szerezhet. A zalaiknak igen előnyös tapasztalataik vannak e téren. Somogy megyében, Vas megyében a Károlyi-féle szövetkezetek szépen terjednek és kitünő sikerrel működnek. Már most Zalaiban, nevezetesen a megyének amazokkal határos részein is működik egy-egy jól szervezett szövetkezet. A zalai gazdaközönség azonban nem nyugszik és az egész megyére kiakarja terjesztetni a szövetkezeti hálózatot. Ennek folytatás a zalamegyei gazdasági egyesület Keszthelyen ma fölolvasó ülést tart, melyen az egyesület föl kérésére Bernáth István fog a szövetkezetek előnyeiről és szervezéséről fölolvasást tartani.

A választók figyelmébe. Az országgyűlési képviselőt választó polgárok névjegyzéke 15 napig a városházán közszemlén van, hol a választók megtekinthetik s az esetleges fölszólalások megtehetőek.

Genealogia. Lapunknak egyik munkatársát megbíztuk, hogy városunk hírességének származását kutassa ki. Hosszadalmas és fáradságos kutatás és tanulmányozás után végre beszámolt munkatársunk megbízatásáról. Hosszu és gondos tanulmányából közöljük a következőket: Toronyórákat még Vulkánnak, a római istennek, egyik legénye, Szulpicius készítette — remekbe. De a zsüri visszautasította e remeket, mire Szulpicius megharagudott s művét az Adriai tengerbe dobta. Ott pihent századon át a tenger mélyében, belepték a tengerfenék mohái és a csigák. Végre 1413-ban egy buvár ráakadt és a felszínre hozta. Alaposan kipucóvalván, egyik velencei kiállításon bemutatták és egy olasz városka magisztrátusa vásárolta meg. Ezeknek mérte az időt álló harmadfélszáz évig. Ekkor elérte a gyengeség s kieserlített egy genuai órásnál újjal, fizettek rá 2314 lírát. Az órásmester kireperálta s eladta egyik bécsi órás vevőjének, a kitől a mult század vége felé hozzánk került. Ime, e történet igazolja, mily drága mükincs ez, amitől megválnunk már városunk művészi hírneve érdekében sem szabad.

Öngyilkos baka. Így nagy gyakorlatok előtt, mielőtt a „lógerba“ mennek a katonagyerekek az égető, fojtó nyári napokban, egyre-másra csinálják a farsztó gyakorlatokat. Megförténiük sokszor, hogy a mint az izzó országúton fáradtan, lihegve marsol, egy csapat katona, egyszerre csak az egyik kidül, mert erős nap-szúrás érte. Az édes anyja nem ismerne rá ilyenkor, annyira belepte a szomót, száját, az egész alakját a finom por. Ha meghal, hát az armádia nagyobb dicsőségére egygyel több kik természetes halállal mulnak ki. Hanem a reklenő nyári hőséghez jár még egyéb auflag is katonáknál. D r e c h s l e r András csabrendeki fiu a N.-Kanizsán állomászó 48 ik gyalogezred közlegénye ugyancsak sokat szedhetett be a katonai jóságból. Két siralmas esztendő szolgált már, de a még hátralevő év zord képével kétségbeesett. Egy izben már megszökött, ezért vagy hat hónapig ült, amit utólag rá kellett volna szolgáltatnia. Hogy elkerülje a sok szenvedést, vasárnap d. e. szolgálati fegyverével magára lött. Most a halállal vívdik és ha netalán meghal, beírják majd a nagy rubrikás könyvbe: Andreas Drechler infanteriszt gestorben. A halála oka: unbekant. Az édesanyjának is megküldik majd akkor a peesétes levelet, melyben elmondják, hogy meghalt a fia, — a haza szolgálatában.

Az árva fiuk ingyen fölvétele. A balatonfüredi Erzsébet-szertetásháza ez évi augusztus hónapban mintegy 10 árvaftut vesznek föl. A pályázatnál a következők tartandók szem előtt: növendékül első sorban a teljesen árvákat és vagyontalanokat veszik föl, s csak ezek hiányában vétetnek föl másodsorban félárvák. A kérvények az igazgató-tanácsos intézendők s vagy a tanács elnökéhez, dr. Segesdy Ferenc kir.

járásbíróhoz, vagy Kanovics György igazgatóhoz küldendők augusztus 10-ig. A kérvényekhez következő okmányok melléklendők: a) családí értesítő (nem pedig kéréslelvél), b) szegénységi bizonyítvány, c) orvosi bizonyítvány a fiu testi és szellei épességéről s az újraoltásról, d) netán iskolai bizonyítvány. A kérvények s mellékletek bélyegtelenek, a mennyiben szegény árva iránt tétotik a kérvényezés. Csak oly árvákat vesznek föl, kik 6 évesek elmultak, de 10-ik életévüket még nem töltötték be.

Borászati tanulmány-ut. Az országos magyar gazdasági egyesület szőlőművelési és borászati szakosztálya szeptember havában egy nagyobb szabásu szőlőszeti tanulmány-utat rendez, melynek keretébe a balatonvidéki szőlők megtekintése is helyet foglal. E tanulmány-ut szept. hó 13-án érinti Balaton-Füredet és Cso-pakot, 14-én Révfülöpöt, Badacsonyt és Keszthelyt, 15-én Tomajt, 16-án Fonyódot.

Értesítő. Érdekes és ügyes Értesítőben számol be a keszthelyi községi elemi és fiuiskola mult évi történetéről Bóry Imre, az iskola id. igazgatója. Az első cikk az iskola volt igazgatójának, Bányai Károly emlékének szentolt kegyeletes sorok. Utána Bányainak hatyudalaként e cikk következik: Fordítsunk nagyobb gondot a jellemfejlesztésre. A szép cikket az iskola mult évi mozgalmainak ismertetése követi. Fel-tünő és szép jelenség hogy az iskolaszókbén 10 szakférfi nevével találkozunk, ami a keszthelyiek intelligenciájának tanúsága. A tanítótestület összeson 18 tagból állott. Az iskolát 389 fiu és 178 leány, tehát 567 iskolaköteles látogatta.

Szöllőkivitelünk érdekében. Az „Országos szöllőtelepítő szövetkezet“ megtette az első lépéseket arra nézve, hogy Magyarországon ez évi csemegeszőlő termése az orosz- és németországi piacokon helyeztessék el. Sőt kilátás van arra, hogy a szállításra alkalmas borszöllő fajok p. u. Bakar, Mézsesfőhér, Dinka stb is, — mint csemegeszőlők értékesíthetők. A szöllőkészleteket a legelső rangu orosz- és németországi cégek veszik át. A szöllőért nálunk ismeretlen magasságu árt fognak fizetni. A kötések a szövetkezet és a külföldi cégek közt a legközelebbi időben valószínűleg már létre jönnek. Azon szöllőtermelőik, kiknek szállításra képes szöllőfajokból termésük mutatkozik, készleteiket az „Országos szöllőtelepítő szövetkezet“nél Budapest VI., nagymező ucca 12. bejelenthetik.

Szerelmi dráma. Keszthelyen f. hó 8-án egy páratlan szorgalmu szabósegéd vált meg saját elhatározásából az életétől. Hassai Kálmán Keszthelyen az első szabóüzletben dolgozgatott már több éven át. E közben megismerkedett egy kétes hírű nővel, kinél az utóbbi időben minden napos vendég volt. De mint sok szabó, ő sem vetette meg Bachus adományát. többször el-elmulatgatott kollégáival reggelig is. A vékony szabósegédi jövödelemből nem sokáig idogálhatott s több izben kedveséhez, ki véletlen szerencse folytán jó módban volt, fordult pótlásért. Mig kedvesének más udvarlója nem akadt, szivesen gyámolította is Hassait, de a napokban egy csendő megirigyelte Hassainak talán inkább jövödelemforrását, mintsem boldogságát s elidegenítette tőle kedvesét. Emiatt a szabósegéd elbusulta magát, f. hó 7-én egész éjjel mulatott, másnap kora reggel pedig kedvesének kertjében föbe lötte magát. Mire a kórházba szállították, meghalt.

Uj betegsegélyző pénztár. A kereskedelemügyi miniszter a tapolcai ipartestületi betegsegélyző pénztár alapszabályait jóváhagyta. Ez az új ipartestületi betegsegélyző pénztár alakuló közgyűlésén az igazgatóságot, a felügyelő bizottságot és a választott bíróságot megválasztotta. A betegsegélyző pénztár hivatalos működését július hó 1-én kezdte meg.

A keszthelyi m. kir. gazd. tanintézet új épülete a befejezéshez közeledik, úgy, hogy az áthurcolkodás szept. hó folyamában megtörténhetik. Ezen építkezéssel, mely évtizedeken át vajudott, a tanintézet kérdése végleges megoldást nyert. Az új épület felavatása, mint halljuk, az esemény fontosságához méltó fényvel fog október hó második hetében, a földművelési miniszter, a gróf, a város, Zala és a szomszéd megyék kitünőségei, s a tanintézet hallgatói jelenlétében megtörténni.

A rum-türjel vasut. A rumi vasut folytatása tárgyában népes értekezlet volt Rumban, melyen a vasut érdekeltége nagy számmal vett részt. Az értekezlet elnöke, Békássy István ismertette az összejövetel előját, ami különösen abban áll, hogy az érdekelték a tervezett vasut irányát megismerve, kifejezhesék jogos kívánalmait s hogy megállapíthassák: van-e remény az építési költség 35%-nak biztosítása iránt. Majd az engedményesek főmérnöke hővebben ismertette az ügyet s tájékoztatta az érdekelteket. Ezután a költségekhez való hozzájárulások bejelentése után az elnök örvendotesen konstata, hogy a 35% pár ezer forint hiányával biztosítva van s így a vasut kiépítése alaposan remélhető.

— Az idén nem lesz holt szazon. A politika, és társadalmi életben olyan élénk, uralkodik, hogy az idei nyár úgy látszik a legváltozatosabb eseményekkel lesz tele. A katonai javaslatok a politikuskok felfogása szerint nagy fordulatot jelentenek és nem lehetetlen, hogy már a legközelebbi jövőben a politikai életben új formációk és nagyobb politikai átalakulások fognak bekövetkezni. Ezenkívül a hevesnek ígérkező parlamenti nyári tárgyalások és aratási munkásmozgalmak mind felkeltik a közérdeklődést. Az olvasóközönség méltán helyez tehát súlyt arra, hogy e mizgalmas időben az eseményekről gyors és kimerítő értesülést szerezzen. Ez okból felhívjuk olvasóink figyelmét a szazon elején a „Magyarország” napilapra, amely a hírszolgálat terén mindeddig igazán páratlan dolgokat produkált. Ebből az újságból értesült a közönség mindig először azokról a politikai és társadalmi eseményekről, amelyek a közfigyelmet foglalkoztatták, úgy hogy a „Magyarország” a magyar sajtóban a tudósítások friss, gyors és kimerítő közlésében ma már minden versenyen felül áll. Bel- és külföldi összeköttetések ápolásában az áldozatkészség legvégsőbb határáig ment el, s s ennek köszönheti értesüléseinek gyorsaságát és megbízhatóságát. A távirati és telefonhálózatok összes vonalain állandó és kiküldött tudósítói előírti szolgálatokat teljesítenek, míg társadalmi, tudományos és művészeti rovatok élére a legjobb nevű szakértőket sikerült megnyernie. És a „Magyarország” az egyetlen fővárosi napilap, melynek vezércikkei alatt a Bartha Miklós nevével találkozunk. E ragyogó tollú publicista cikkei a magyar hírlapírás történetében új korszakot nyitottak meg. Bartha Miklós vezércikkeit az érzelmelek nagy skáláján, az írói erények nemességén, a jellemzés szingazdságán és erején felül a ha-

zafias érzés oly közvetlen melegsége jellemzi, hogy neve a magyar nemzeti állam programja és a magyar újságírás büszkesége lesz. A „Magyarország” előfizetési ára: egy évre 14 ft, fél-évre 7 ft, negyedévre 3 ft 50. A hóra 1 ft 20 kr. Az előfizetés a legelőszertibben postautalványon a kiadóhivatalba Sándor ucca 2. szám küldendő.

K Ö Z G A Z D A S Á G .

A lucerna szárítása.

Hogy mily hasznos és aldosos növény a gazdára nevez a lucerna, ezt úgy hiszem modanon sem kellene, hiszen eléggé igazolja ezt azon körülmény, hogy napról-napra mindinkább terjed s a legutolsó földműves is arra törekszik, hogy egy darab lucernás legyen

Hanem hát valamint a legszebb fénynek is vannak árnyékai, épp úgy a lucernának is meg van az a természete ha az ember a felszárítással nem ügyel eléggé, hát a leveleit lehullatja s maga a kopasz szár kerül a szénapadlásra. Már pedig az is bizonyos dolog, hogy nem a szárban, hanem a levelekben van a tápláló erő s így a leveleit lehullatott száraz lucernaszár magában véve édeskeveset ér.

Hogy a levelek szárításnál le ne peregenek, első sorban is arra ügyeljünk, hogy ne kelljen azt gyakran forgatni. Minél

többször forgatjuk, annál több levél hull le. Eszerint tehát célszerű a lekaszált lucernát amugy még zölden, szép egyenletesen elrögzögtetni, hogy így a száradás a lehető legnagyobb felületen történhessen.

Igy hagyjuk ezt vagy két napig száradni s csak azután gondolunk e megforgatásra. A levelek akkor szoktak legkönnyebben leperegni, a midőn szárazak azért a megforgatásnak vagy este, vagy reggel harammal kell megtörténnie. sőt ekkor is oly óvatosan, mintha akár tojással bännánk

Stájerországban és Bajorországban olyanféle ágas pózszakat és készülékeket dugdosnak a lucernásokon végig, melyek hasonlók a mi tejeskőcsög tartóinkhoz s ezen szárítják akár a lucernát, akár a lóherét s mindez csak abból a célból történik, hogy ne kelljen azt a forgatással mozgatni hanem hogy a levegő és meleg minden oldalról érvén, amugy egy helyében meg száradhasson.

Szintugy a gyűjtésnek is nem törékeny, hanem szívós állapotban kora reggel kell megtörténnie, ügyelvén mindig arra, hogy lehetőleg kíméletesen bánjunk el vele.

A jól szárított lucerna igen becses és értékes téli takarmányt ad, a melyet ló és szarvasmarha nemcsak egyaránt kedvel, hanem gazdag tápértékénél fogva, meg is hizik a jószág tőle.

ATILLA PERMETEZŐGÉP.

Az „Atilla” permetező mindazon bajokat, melyek a szőlősgazdát eléggé bosszantják, elhárítja és pedig az által, hogy a szélkázant egy csavarintás által a puttonyból kivehetjük, mi által az egész szerkezet már kezünkbe van. Ugy a puttony, mint a szerkezet tisztán tartható és a legegyszerűbb munkás szétbontja és össze rakja. Soha sem pusztulhat, soha gépész kezébe adni nem kell; mindenki maga bánhat vele. A szórója is páratlan jól szór, valóságos ködöt csinál!

Ára 18 ft

Szigeti Sándor

4-4

KECSKEMÉT.

Ugyanitt kitűnő biciklik 130 frtért,

T. háziasszonyok figyelmébe!

LEGJOBB MOSÓSZAPPAN,

mely a törvényesen védett védjeggyel van ellátva.

Mentes minden a ruházatra ártalmas anyagoktól és annak használatánál a mosásnál egyaránt takarítatik ruha, szappan és időben.

Sümegeen kapható:

Darnay Kálmán, Márkus Salamon fia, Bereczky Gyula

kereskedésökben valamint minden jobb fűszer és vegyeskereskedésben.

Utánzások és félrevezetések elkerülése végett tessék ügyelni, hogy minden egyes darab egyik oldalán a bejegyzett védjegy, másoldalon a gyártó cég neve

5-5

Hofman József Fia, Keszthely legyen beprésselve.

Tessék a kereskedőtől csak a keszthelyi keresztszappant kérni.

Ruha, idő- és penztakarítás a mosásnál.

FELHÍVÁS!

Bankok, takarékpénztárak, részvénytársaságok, egyesületek, szövetkezetek, iparvállalatok, kereskedők, iroda-tulajdonosok és magánosok sziveskedjenek

betörés elleni biztosításukat

a Hazai általános biztosítási részvény-társaságnál V., Dorottya-utca 7. sz.

feladni, ahol a legelőnyösebb feltételek és legkedvezőbb díjtételek mellett köttetnek azok meg.

Bővebb fölvilágosításokat és prospektusokat szivesen ad

Epstein Ödön, Sümegeen.